

Raadsvoorstel

Datum raadsverg.: donderdag 7 november 2024

Agendapunt:

Zaak - documentnummer: Z24/168409 - D - 220893

Datum B&W-verg.: dinsdag 10 september 2024

Portefeuillehouder(s): G.H.C. Frische

Onderwerp

Begroting 2025, meerjarenbegroting 2026-2028 en 1e begrotingswijziging 2025.

Samenvatting

Op grond van artikel 191 van de gemeentewet stelt de gemeenteraad de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarop zij betrekking heeft. Rekening houdend met de op 3 juli 2024 door de raad vastgestelde 1e bestuursrapportage 2024 en de kadernota 2025 is de programmabegroting 2025 opgesteld.

Voorstel

1. De programmabegroting 2025 vast te stellen;
2. De 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Inleiding

Op grond van de gemeentewet zijn gemeenten verplicht ieder jaar de begroting voor volgend jaar vast te stellen. De begroting 2025 heeft als basis de kadernota 2025, behandeld in de raad van 3 juli 2024. Mutaties ontstaan nadat de kadernota 2025 aan de raad is aangeboden, worden meegenomen in de 1e begrotingswijziging 2025, die als één geheel moet worden gezien met de begroting 2025.

Inhoudelijke toelichting

In de inleiding van de begroting 2025 zijn onderstaande saldi gepresenteerd van de begroting 2025 – 2028:

	2025	2026	2027	2028
Beschikbare saldi 1e berap 2024 / kadernota 2025	637.786	32.148	53.558	93.335
Nadat de 1e bestuursrapportage 2024 en de kadernota 2025 verwerkt zijn in de begroting worden de kapitaallasten en overheadkosten opnieuw doorberekend. Door latentie in de uitvoering ontstaan verschillen in de ramingen ten opzichte van de vorige begroting, die leiden tot de volgende aanpassingen:	399.917	395.233	350.723	332.732
Totaal bijgesteld beschikbaar saldo	1.037.703	427.381	404.281	426.067

A. Meicirculaire 2024

Zoals gebruikelijk wordt in de 1^e begrotingswijziging de verwerking van de meicirculaire opgenomen. Uw raad is over de meicirculaire 2024 geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief van 18 juni 2024.

De meicirculaire 2024 geeft samengevat de volgende saldi:

	2025	2026	2027	2028
Stand Algemene uitkering begroting t/m voorjaarsnota rijk	66.853.720	63.001.170	63.486.473	62.474.160
Meicirculaire 2024	70.108.922	65.267.748	65.518.229	65.576.461
Saldo	3.255.202	2.266.578	2.031.756	3.102.301

De voorgestelde bestemming van de saldi meicirculaire 2024 is als volgt:

		2025	2026	2027	2028
	<i>Bestemmingen:</i>				
1	Stelpost volume accres 75%		986.351	975.288	980.419
2	Participatie	207.387	191.775	234.584	217.476
3	Jeugd	850.629			750.000
4	WMO	13.198			
5	Reserve toekomstige ontwikkelingen gemeentewerf	1.500.000			
	Totaal bestemmingen	2.571.214	1.178.126	1.209.872	1.947.895
	Nog beschikbaar saldo meicirculaire	683.988	1.088.452	821.884	1.154.406

Toelichting:

1. Verrekeningen algemene uitkering

In de 1e bestuursrapportage 2024 zijn de stelposten om tegenvallers van de Algemene uitkering (AU) op te vangen afgeraamd. Er wordt geadviseerd om, indien mogelijk, de mutatie van het volume accres vanaf 2026 te reserveren als stelpost. Voorgesteld wordt om 75% van het volume accres op te nemen als stelpost toekomstige ontwikkelingen om nog verdere tegenvallers van de AU op te kunnen vangen. De kabinetsformatie is afgerond, maar de discussie omtrent de rijksbegroting is bij het opstellen van dit raadsvoorstel nog niet afgerond. Voorgesteld wordt derhalve een stelpost op te nemen. Dit betekent dat voor 2026 € 986.351, 2027 € 975.288 en 2028 € 980.419 wordt toegevoegd aan de stelpost verrekening algemene uitkering.

2. Participatie

De middelen voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) die onderdeel zijn van de integratie-uitkering Participatie zijn in 2024 opgehoogd met € 63,9 miljoen. Dit om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. De Rijksbijdrage beschut werk, die onderdeel is van de integratie-uitkering

Participatie, wordt structureel verhoogd. Het gaat om € 23,1 miljoen in 2024 oplopend naar € 65,3 miljoen in de structurele situatie (2048). Deze middelen worden nu aan het gemeentefonds toegevoegd. Voorgesteld wordt om de participatie middelen 2024 € 345.469, 2025 € 207.387, 2026 € 191.775, 2027 € 234.584 en 2028 € 217.476 te bestemmen voor participatie.

3. Toelichting besparingsverlies Jeugd

In de meicirculaire 2024 is opgenomen dat de geraamde extra besparing van het Rijk van € 500 miljoen voor 2025 komt te vervallen, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Uitgangspunt is dat het vervallen van de extra korting geen budgettair effect heeft. Het verloopt budgettair neutraal, omdat gemeenten in de begroting voor Jeugdzorg rekening mochten houden met de voorgenomen besparing en een lagere raming van de uitgaven. Dit wordt voor 2025 nu teruggedraaid. In de budgettaire bijlage bij het hoofdlijnenakkoord van de formerende partijen is opgenomen dat de besparing van € 511 miljoen op jeugdzorg ook voor 2026 en verder vervalt. Dit is uiteraard nog niet definitief en dus ook niet in de meicirculaire opgenomen. Voorgesteld wordt om het bedrag voor onze gemeente ad € 850.629 in 2025 toe te voegen aan de reserve jeugd.

De provinciaal toezichthouder gaf voor de jaren 2026 en 2027 toestemming een stelpost op te nemen 'nog te ontvangen rijksbijdrage jeugdzorg' van 100% van het gemeentelijk aandeel. Voor 2028 blijft onduidelijk of gemeenten 100% mogen ramen of 75% aangezien deze jaren nog niet opgenomen zijn in de richtlijnen van de provinciaal toezichthouder. Voorgesteld wordt om voorzichtigheidshalve voor 2028 de stelpost voor 75% (€ 750.000) op te nemen.

4. Wmo hulpmiddelen

Het scheiden van wonen en zorg in de Wlz leidt bij gemeenten tot meerkosten. Bepaalde hulpmiddelen die bij zorg met verblijf vanuit de Wlz worden gefinancierd, worden bij andere leveringsvormen vanuit de Wmo gefinancierd. De meerkosten van gemeenten worden gedekt vanuit de Wlz. Daartoe wordt € 4,5 miljoen in 2024 en € 6,7 miljoen in 2025 overgeboekt naar het gemeentefonds. Voor onze gemeente in 2025 een bedrag van € 13.198.

5. Gemeentewerf

De huidige gemeentewerf kampt al jaren met een capaciteitsprobleem. Door de uitbreiding van formatie en materieel is het nodig om te voorzien in een nieuwe huisvesting voor de buitendienst die tevens rekening houdt met laadvoorzieningen voor de reeds aangeschafte elektrische voertuigen. De nieuwe gemeentewerf betreft één locatie waar alle buitendienstmedewerkers, inclusief alle serviceteams hun thuisbasis hebben. De benodigde investeringen bestaan uit aanloopkosten, aanschaf-, en realisatiekosten. De hoogte van de investering is afhankelijk van de keuze van locatie en de bijbehorende realisatie investeringen. Beiden zullen in 2024 inzichtelijk zijn. De verkoop van de huidige gemeentewerf wordt als gedeeltelijke dekking ingezet. Voorgesteld wordt om vooralsnog ten laste van het beschikbare saldo 2025 een bedrag van € 1.500.000 te storten de nieuwe reserve toekomstige ontwikkelingen gemeentewerf.

A. Taakstellingen

Zoals in de kademota 2025 vermeld komt het rijk voorlopig niet met voldoende extra middelen over de brug om een sluitende meerjarenbegroting te presenteren. Om die reden is in de begroting vanaf het jaar 2026 een taakstelling ter hoogte van € 2.000.000 opgenomen. Om de taakstelling te realiseren kunnen incidentele meevallers worden ingezet. Over de realisatie van de taakstelling in onze begroting wordt gerapporteerd in de 1e en 2e bestuursrapportage van het betreffende jaar. Indien er toch de komende jaren extra middelen van het rijk komen, dan worden deze bij voorkeur in mindering gebracht op de opgelegde taakstelling. Dit doet zich reeds voor bij de saldi van de meicirculaire 2024. In de jaren 2026-2028 wordt het beschikbare saldi van de meicirculaire 2024

ingezet om de taakstelling voor een groot gedeelte te realiseren, zie tabel op pagina 5 van dit raadsvoorstel.

B. Tussenstand

Aan het begin van dit raadsvoorstel zijn de saldi vermeld van vaststelling van de 1^e bestuursrapportage 2024 en kadernota 2025. De doorverdeling van de kapitaallasten en overheadkosten leidt tot een bijstelling van deze saldi. Vervolgens is de meicirculaire 2024 vertaald en worden voorstellen gedaan over de bestemming van de saldi. Tot slot wordt voorgesteld om de beschikbare saldi van de meicirculaire voor de jaren 2026 – 2028 af te boeken van de opgenomen taakstelling in de begroting. Ná verwerking van bovenstaande ontstaat het volgende beeld:

	2025	2026	2027	2028
Totaal bijgesteld saldo	1.037.703	427.381	404.281	426.067
Saldo meicirculaire 2024	683.988	1.088.452	821.884	1.154.406
Afboeken taakstelling		-1.088.452	-821.884	-1.154.406
Voorlopig rekeningsaldo 2025- 2028	1.721.691	427.381	404.281	426.067

C. Voorstel bestemming voorlopig rekeningsaldo 2025-2028

- Dotatie reserve toekomstige ontwikkeling gemeentewerf

Bij de bestemming saldo meicirculaire 2024 wordt voorgesteld een bedrag van € 1.500.000 te storten in de reserve toekomstige ontwikkeling gemeentewerf. Gelet op het beschikbare saldo 2025 wordt voorgesteld om deze storting met € 500.000 op te hogen.

- BTW huiskamerprojecten

Uit onderzoek is gebleken dat niet alle BTW die drukt op de huiskamerprojecten compensabel is. Voorgesteld wordt het budget huiskamerprojecten structureel met € 40.000 op te hogen, om dekking te creëren voor de het BTW-aandeel.

- Afboeken taakstelling

Voorgesteld wordt de beschikbare ruimte voor de jaren 2026-2028 voor een bedrag van € 250.000 in te zetten om af te boeken van de opgelegde taakstelling.

- Reserve taakstelling

Voorgesteld wordt uit het beschikbare saldo 2025 een reserve taakstelling ad € 1.000.000 te vormen. Deze reserve kan in de jaren 2026-2028 worden ingezet in het geval de opgelegde taakstelling niet gerealiseerd wordt.

- Verdeelmodel 2025 Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal domein Limburg-Noord (MGR)

In 2024 heeft er een weging plaatsgevonden van het huidige verdeelmodel. Er is bestuurlijk besloten om voor 2025 e.v. te komen tot het opstellen van objectieve kaders en uitgangspunten voor een nieuw verdeelmodel. Het huidige verdeelmodel is gebaseerd op lokale zorgkosten die

kunnen fluctueren, terwijl een meer objectief kader uitgaat van heldere en goed onderbouwde landelijk erkende normeringen.

Het algemeen bestuur van de MGR is akkoord gegaan met een nieuwe verdeling van de regionale middelen in 2025. Voor het jaar 2025 is er gekozen voor een ingroeipad naar een nieuw verdeelmodel. 50% van de oude verdeelsleutel zal worden gehanteerd en 50% van de nieuwe verdeelsleutel. De nieuwe verdeelsleutel wordt voor 25% berekend op basis van de inwonersaantallen en voor 75% op basis van de normering van de lokale zorgkosten volgens een aantal parameters (deels AEF-model). De wijziging in het verdeelmodel voor 2025 betekent voor de gemeente Echt-Susteren een extra ontvangst van € 42.395 die budgettair neutraal verwerkt wordt in de begroting. Vanaf 2026 en verder wordt nog onderzoek gedaan, besluitvorming hierover volgt eind 2024.

- Gemeentelijke bijdrage veilig thuis

Jaarlijks betaalt de gemeente Echt-Susteren een gemeentelijke bijdrage voor veilig thuis aan de centrumgemeente Venlo. De kosten voor 2025 worden naar verwachting € 138.000. Begroot in 2025 is € 124.000. Voorgesteld wordt voor 2025 € 14.000 bij te ramen.

- Personeelskosten Huiskamer Plus

De tarieven voor de activiteitenbegeleiders van de huiskamerprojecten zijn de afgelopen jaren niet verhoogd. Per 1 augustus 2024 vindt er een verhoging plaats, zodat de tarieven weer marktconform zijn. De kosten voor de verhoging bedragen structureel € 60.000 op jaarbasis. Dekking wordt gevonden binnen het programma Sociaal Domein, zodat deze mutatie budgettair neutraal verloopt.

D. Samenvatting

Ná verwerking van de voorstellen bestemming saldi ontstaat onderstaand beeld:

	2025	2026	2027	2028
Totaal bijgesteld saldo	1.037.703	427.381	404.281	426.067
Saldo meicirculaire 2024	683.988	1.088.452	821.884	1.154.406
Afboeken taakstelling		-1.088.452	-821.884	-1.154.406
Tussenstand voorlopig rekeningsaldo 2025-2028	1.721.691	427.381	404.281	426.067
Reserve toekomstige ontwikkeling gemeentewerf	500.000			
BTW huiskamerprojecten	40.000	40.000	40.000	40.000
Afboeken taakstelling		250.000	250.000	250.000
Reserve taakstelling	1.000.000			
MGR - inkomsten	-42.395			
MGR - bijdrage	42.395			
Subsidie Veilig Thuis	14.000			
Personeelskosten huiskamer plus	0	0	0	0
Totaal bestemmingen	1.554.000	290.000	290.000	290.000
voorlopig rekening-saldo 2025-2028	167.691	137.381	114.281	136.067

Ná verwerking van de genoemde voorstellen is het saldo van de taakstelling als volgt:

	2025	2026	2027	2028
Taakstelling	0	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Saldo meicirculaire 2024-2028	0	- 1.088.452	-821.884	-1.154.406
Extra afboeking taakstelling	0	-250.000	-250.000	-250.000
Saldo taakstelling	0	661.548	928.116	595.594

Financiële toelichting

- Stelposten in de begroting 2025 tot en met 2028

Naast de voorlopige rekeningsaldi voor de jaren 2025 tot en met 2028 zijn in de begroting ook nog een aantal stelposten opgenomen. Ná verwerking van bovenstaande mutaties kan het volgende overzicht gepresenteerd worden:

	2025	2026	2027	2028
Onvoorziene lasten	103.500	103.500	103.500	103.500
Stelpost toekomstige verplichtingen algemene uitkering	500.000	200.000	400.000	200.000
Stelpost toekomstige verplichtingen CAO uitgaven	700.000	700.000	700.000	700.000
Stelpost verrekening alg uitkering	0	986.351	975.288	980.419
Totaal stelposten	1.303.500	1.989.851	2.178.788	1.983.919

Het bijgesteld voorlopig rekeningsaldo plus de ruimte van de stelposten minus de taakstellingen vormen samen de beschikbare ruimte in de begroting 2025 tot en met 2028. Deze bedraagt:

	2025	2026	2027	2028
Bijgesteld saldo	167.691	137.381	114.281	136.067
Totaal stelposten	1.303.500	1.989.851	2.178.788	1.983.919
Restant taakstelling		-661.548	-928.116	-595.594
Totaal beschikbaar	1.471.191	1.465.684	1.364.953	1.524.392

- Inzicht in de structurele begrotingspositie

Sinds 1 juli 2013 legt de Gemeentewet de raad op om een begroting vast te stellen die een structureel en reëel evenwicht heeft. De raad kan daarvan afwijken als het aannemelijk is dat dit evenwicht in de periode van de meerjarenraming zal worden bereikt.

Het inzicht in de structurele begrotingspositie van onze gemeente blijft een belangrijk aandachtspunt met name omdat via de eerste begrotingswijziging de meicirculaire wordt verwerkt. Het vaststellen van de begroting waarbij de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn, betekent niet dat voldaan wordt aan de Gemeentewet. De begroting moet worden vastgesteld die ook structureel in evenwicht is. Dit betekent evenwicht waarbij incidentele effecten niet mee worden gerekend. In onderstaand overzicht is het structureel begrotingsevenwicht gepresenteerd inclusief de mutaties van de meicirculaire 2024.

	2025	2026	2027	2028
x € 1.000				
Lasten exclusief reservemutaties	109.325	105.838	104.179	101.835
Baten exclusief reservemutaties	112.650	104.953	103.168	101.882
Saldo baten en lasten	3.325	-885	-1.011	47
Toevoeging aan reserves (last)	7.733	648	387	987
Onttrekking aan reserves (baat)	4.575	1.671	1.512	1.077
Saldo mutaties reserves	-3.158	1.023	1.125	90
Geraamd resultaat	167	138	114	137
Incidentele lasten inclusief reservemutaties +	11.585	5.568	3.584	1.946
Incidentele baten inclusief reservemutaties -/-	12.336	6.045	3.950	1.926
Saldo incidentele baten en lasten	-751	-477	-366	20
Structureel resultaat 1e begrotingswijziging	-584	-339	-252	157

Juridische toelichting

Volgens artikel 191 van de gemeentewet moet de gemeenteraad de begroting vaststellen voor 15 november in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.

Duurzaamheid / Cittaslow

In de programmabegroting zijn de Cittaslow-aspecten per product weergegeven. Daarnaast bevat deze begroting een apart product duurzaamheid in programma 3 Beheer openbare ruimte.

Risico's

Korthedshalve wordt verwezen naar de paragraaf 3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Bijgevoegde stukken

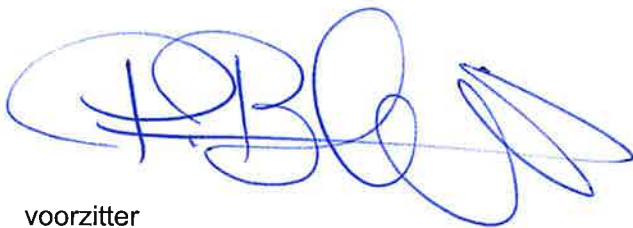
- Raadsbesluit programmabegroting 2025
- Programmabegroting 2025 deel I
- Programmabegroting 2025 deel II (financiële begroting)
- 1e begrotingswijziging 2025

Ter inzage liggende stukken

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

secretaris

voorzitter